

2. Midlertidig opholdstilladelse til spontane asylansøgere fra det tidligere Jugoslavien (§ 15-ordningen)

Efter jugoslaverlovens § 15 kan personer fra det tidligere Jugoslavien, der indrejser i Danmark og ansøger om asyl, meddeles midlertidig opholdstilladelse, såfremt de må antages at have behov for midlertidig beskyttelse på grund af krigshandlinger eller lignende uroligheder.

Ved behandling af sager efter lovens § 15 har udgangspunktet været, at navnlig personer fra Bosnien-Hercegovina og personer fra de zoner i Kroatien, hvor der har været vedvarende krigsfare eller krigshandlinger, har været omfattet af bestemmelsen. Derimod har personer fra Makedonien, Slovenien og de fleste områder af Serbien-Montenegro som udgangspunkt ikke kunnet opnå midlertidig opholdstilladelse efter § 15.

I perioden fra 1992 til 1. kvartal 1997 er 13.549 personer fra det tidligere Jugoslavien meddelt midlertidig opholdstilladelse efter § 15. I 1995 og 1996 er der meddelt opholdstilladelse til hhv. 299 og 238 personer mod 12.329 personer i 1993. Antallet af meddelte opholdstilladelser efter § 15 i 1. kvartal 1997 er 25.

3. Modtagelse af personer fra nærområdet (midlertidig opholdstilladelse efter § 15 a)

Inden § 15 a ved lov nr. 327 af 30. april 1996 blev ændret til en kvoteordning, jf. nedenfor afsnit 5, kunne personer, der befandt sig i det tidligere Jugoslavien eller nærområdet hertil, meddeles midlertidig opholdstilladelse, såfremt det måtte antages, at vedkommende på grund af krigshandlinger eller lignende uroligheder umiddelbart havde behov for beskyttelse. Den oprindelige § 15 a blev indsat ved lov nr. 459 af 30. juni 1993.

Vurderingen af, hvorvidt der var behov for beskyttelse, skulle efter bestemmelsen ske på baggrund af oplysninger tilvejebragt i samarbejde med UNHCR.

Baggrunden for § 15 a var et ønske om at målrette indsatsen i forhold til de personer fra det tidligere Jugoslavien, som måtte anses for at have det mest akutte eller største behov for hjælp i form af beskyttelse efter at være flygtet fra krigsområder i Bosnien-Hercegovina.

§ 15 a blev administreret som en åben modtagelsesordning, således at mennesker, der havde behov for beskyttelse, blev meddelt opholdstilladelse. Opholdstilladelse blev meddelt dels på grundlag af ansøgninger fra enkeltpersoner dels forelæggelser fra UNHCR.

Samtidig med indsættelsen af § 15 a oprettedes et lokalkontor i Zagreb til modtagelse og behandling af de indgivne og fra UNHCR forelagte ansøgninger, idet ansøgning om midlertidig opholdstilladelse efter § 15 a, stk. 2, skulle indgives til en dansk repræsentation i ansøgerens hjemland eller i det land, hvor ansøgeren havde ophold.

I perioden fra 1993 til 1. juli 1996 blev der meddelt opholdstilladelse til 6.590 personer efter den dagældende § 15 a.

4. Kvoteordningen i § 15 a indført ved lov nr. 327 af 30. april 1996 om ændring af jugoslaverloven

Blandt andet i lyset af Dayton-aftalen, som skabte håb om fredeligere tilstande i området, vedtog Folketinget i foråret 1996 at ændre affattelsen af lovens § 15 a, således at der blev indført en kvoteordning for modtagelse af den persongruppe, der var omfattet af den tidligere § 15 a.

Der blev i forbindelse med indførelse af kvoteordningen, der trådte i kraft den 1. maj 1996, på baggrund af bl.a. oplysninger fra UNHCR fastsat en kvote på 400 personer, der efterfølgende blev godkendt af Finansudvalget. Såfremt det findes nødvendigt at forhøje denne kvote, skal det ske ved forelæggelse for Folketingets Finansudvalg.

Inden for den fastsatte kvote kan der meddeles opholdstilladelse til personer, der umiddelbart har behov for beskyttelse, jf. afsnit 3.

Ved indførelsen af kvoteordningen i § 15 a blev stk. 2 ophævet, så der ikke længere kan indgives ansøgning om opholdstilladelse til en dansk repræsentation.

Samtidig med indførelsen af kvoteordningen blev det danske lokalkontor i Zagreb, der i 1995 og indtil maj 1996 havde et faldende antal henvendelser i forhold til 1993 og 1994, lukket ved udgangen af juni 1996.

Kvoteordningen efter § 15 a administreres nu som en ren forelæggelsesordning, og alle sager om midlertidig opholdstilladelse i Danmark efter § 15 a forelægges for Udlændingestyrelsen via UNHCR. Efter lukningen af lokalkontoret i Zagreb sker forelæggelserne via den danske udlændingeattaché i Sarajevo.

Udlændingestyrelsen har oplyst, at UNHCR i november og december 1996 forelagde 29 sager vedrørende 57 personer for de danske udlændingemyndigheder.

Der er meddelt midlertidig opholdstilladelse efter § 15 a til 10 personer, hvoraf 7 personer var evakueret fra Banja Luka.